

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Zwartewaterland
Aangevraagde activiteiten :	het dempen van watergangen
Datum ontvangst aanvraag :	26.07.2022
Locatie :	Om de Weede Hasselt
Datum beschikking :	09.11.2022
Kenmerk :	D2022-10-000977
Zaaknummer :	2022-010078

Datum verzending

09.11.2022

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Besluit	3
A.3	Ondertekening en verzending	3
A.4	Niet mee eens?	4
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	5
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	5
B.2	Algemeen	5
B.3	Soortspecifiek	6
B.4	Overige zaken	7
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	8
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
C.1.1	Bevoegdheid	8
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
C.1.2	Procedure	8
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	8
C.1.3	Toetsingskader soorten	8
C.1.3.1	Wettelijke regels	8
C.1.3.2	Provinciaal beleid	8
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	9
C.2.2	Doel van het project	9
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
C.2.4	Periode	9
C.2.5	Onderliggende documenten	9
C.2.6	Aanvullende gegevens	10
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	10
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	12
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	13
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	13
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D.	SLOTCONCLUSIE	14
E.	PLATTEGRONDEN	15

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

De heer Wormmeester van het adviesbureau Ecogroen B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 26 juli 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-010078. De aanvraag is gedaan vanwege het dempen van watergangen ten behoeve van het woningbouwproject Hasselt om de Weede. Hierbij geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor een nationaal beschermde soort. In het bijzonder gaat het om het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper opzettelijk te beschadigen of te vernielen³.

U krijgt geen ontheffing van het verbod om grote modderkruiper opzettelijk te doden of te vangen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op het dempen van watergangen voor de locatie Om de Weede Hasselt en treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met december 2024.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit:

- Ecogroen B.V., 25 juli 2022, *Activiteitenplan woningbouw Hasselt om de Weede*.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Ecogroen B.V., R. Wormmeester.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,



Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-10-000977). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁵, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁵ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

5. Bij het plannen van het ongeschikt maken van de watergangen voor de grote modderkruiper houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de grote modderkruiper. De kwetsbare voortplantingsperiode loopt van 01 april tot en met 31 augustus. De wintermaanden lopend van 01 november tot en met 31 maart kunnen ook kwetsbaar zijn voor de grote modderkruiper⁶. Werkzaamheden in die periode zijn alleen mogelijk als de ecologisch deskundige heeft beoordeeld dat de luchttemperatuur boven de 0°C is en het water ijsvrij. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Grote modderkruiper												
Voortplantingsperiode												
Winterperiode												

Figuur 1: De kwetsbare voortplantingsperiode (rood), de mogelijk kwetsbare winterperiode (oranje) en de periode waarin werkzaamheden zeker mogelijk zijn (groen) voor de grote modderkruiper.

Smalle sloten

6. Een week voor aanvang van het dempen/vergraven worden de oevers en waterplanten in de sloten gemaaid met behulp van een open maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd door de ecologisch deskundige. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden in te handhaven delen van sloten in de omgeving teruggeplaatst.
7. Voorafgaand aan het dempen/vergraven worden de watergangen aan beide uiteinden afgedamd. In de afvoerzijde wordt een tijdelijke PVC-buis met een doorsnede van 30 cm geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en andere waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen.
8. Tussentijds en op het eind wordt slib weggegraven en op het land uitgespreid. Dit slib wordt gecontroleerd door de ecologisch deskundige en in het slib aangetroffen grote modderkruipers (en ander waterleven) worden in de te handhaven delen van sloten in de omgeving teruggeplaatst.

Brede sloten

9. De te dempen watergangen worden kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder begeleiding van de ecologisch deskundige. U maakt daarbij gebruik van een open maaikorf. Eventueel op de kant gebrachte vissen (en ander waterleven) worden overgezet naar watergangen in de omgeving waar geen werkzaamheden plaatsvinden.
10. In de te dempen watergangen worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
11. Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen (en ander waterleven) worden door de ecologisch deskundige overgezet naar watergangen in de omgeving waar geen werkzaamheden plaatsvinden.
12. Na het wegvangen en visvrij maken van de wateren zoals aangegeven in voorschriften 5 t/m 11 kunnen de werkzaamheden, bestaande uit dempen/vergraven uitgevoerd worden.

Realiseren vervangend leefgebied

13. In de directe omgeving van het plangebied is 280 meter aan alternatief leefgebied gecreëerd voor de grote modderkruiper in de vorm van permanent waterhoudende sloten met een flauw talud (zie hoofdstuk E – plattegronden, Figuur 4). U realiseert daarnaast nog 150 meter aan alternatief leefgebied voor grote modderkruiper in de vorm van permanent waterhoudende sloten met een flauw talud (zie hoofdstuk E – plattegronden, Figuur 4). Als laatste wordt in of in de directe

⁶ BIJ12, 2021, Kennisdocument grote modderkruiper

omgeving van het plangebied nog minimaal 75 meter aan alternatief leefgebied voor de grote modderkruiper gecreëerd in de vorm van permanent waterhoudende sloten met een flauw talud. De exacte locatie van en op welke termijn het nieuwe leefgebied wordt gerealiseerd is op dit moment nog onbekend. In het logboek wordt weergegeven op welke wijze de watergangen zijn gerealiseerd.

14. U stemt het (water)beheer in de in voorschrift 13 bedoelde watergangen af op de habitateisen van de grote modderkruiper. Om ongewenste verbossing en rietgroei tegen te gaan worden de verbindingssloten en wateren buiten de voortplantingsperiode van grote modderkruiper (september-oktober) onderhouden. Op deze wijze worden voortplantende (en ook overwinterende) grote modderkruipers zo veel mogelijk ontzien. Het onderhoud aan de wateren is extensief. Zo worden de wateren enkel geschoond als die nodig is, en maximaal eens in de 10 jaar. Het schonen wordt daarbij gefaseerd uitgevoerd (dus niet beide wateren in hetzelfde jaar) zodat er altijd voldoende geschikt leefgebied aanwezig is voor de grote modderkruiper.

B.4 Overige zaken

15. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de grote modderkruiper.
16. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

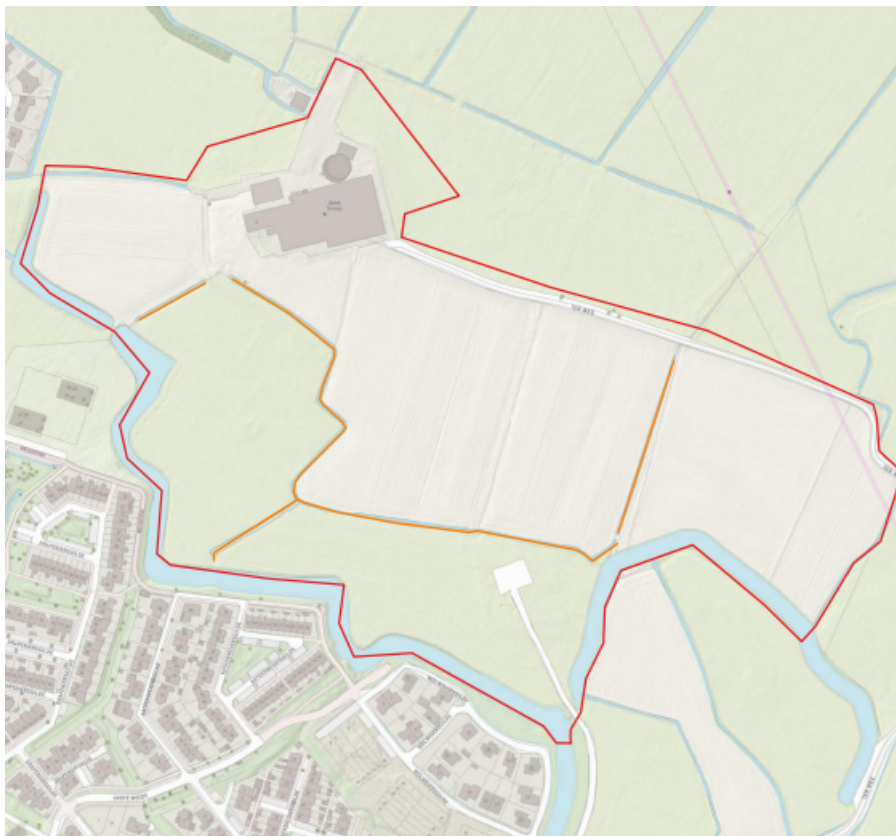
¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het project omhelst het dempen/vergraven van watergraven ten behoeve van een woningbouwproject.



Figuur 2: Projectgebied Hasselt Om de Weede. De rode lijn geeft de begrenzing van het projectgebied weer en de oranje lijnen geven de te dempen sloten en greppels weer.

Het bouwrijp maken van het plangebied staat gepland vanaf eind 2022.

C.2.2 Doel van het project

Het doel van het project is het bouwrijp maken van het projectgebied ten behoeve van het woningbouwproject Hasselt Om de Weede.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone modderkruiper van het verbod om deze opzettelijk te doden of te vangen¹² en van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹³.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van september 2022 tot en met december 2024.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecogroen, 25 juli 2022, *Activiteitenplan woningbouw Hasselt om de Weede*;

¹² Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb

¹³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

- Ecogroen, 21 februari 2022, *Natuurtoets Hasselt om de Weede*;
- Ecogroen, 27 oktober 2022, *Hasselt om de Weede (aanvulling ontheffingsaanvraag grote modderkruiper)*;
- Ondertekende machtiging d.d. 9 augustus 2022.

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- BIJ12, 2021, *Kennisdocument grote modderkruiper*.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 26 juli 2022 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de grote modderkruiper bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport *Activiteitenplan woningbouw Hasselt om de Weede*¹⁴ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Inventarisatie van beschermde soorten in het projectgebied, uitgevoerd op 13 mei 2020;
- Aanvullend onderzoek naar aanwezigheid van grote modderkruiper, uitgevoerd op 13 mei 2020 en 16 juni 2020.

In het kader van het aanvullend onderzoek naar aanwezigheid van de grote modderkruiper is op 13 mei 2020 vlakdekkend met een schepnet bemonsterd. Vervolgens is, conform het Kennisdocument grote modderkruiper, op 16 juni 2020 aanvullend onderzoek gedaan middels e-DNA onderzoek. Hiervoor zijn door een ecooloog van Ecogroen zeven watermonsters met ieder 4 deelmonsters genomen. Er is verspreid over het plangebied in de meest geschikte wateren voor de grote modderkruiper bemonsterd. De watermonsters zijn vervolgens door het laboratorium van Sylphium Molecular Ecology onderzocht op e-DNA van grote modderkruiper.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is geweest om aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen vast te stellen van de onderzochte soorten. Wij zijn van oordeel dat de aangetroffen soorten overeenkomen met de beschermde soorten die in sloten en watergangen in een poldergebied te verwachten zijn.

Tijdens het aanvullend onderzoek is op 4 van de 7 bemonsterde locaties e-DNA van de grote modderkruiper aangetroffen, namelijk op locaties 1, 2, 6 en 7 (Figuur 3). Deze locaties bevinden zich verspreid over het projectgebied, waardoor ervan uit gegaan wordt dat de grote modderkruiper zich in alle geschikte watergangen in het projectgebied bevindt.

¹⁴ Hoofdstuk 3 pagina 9 tot en met 10



Figuur 3: Locaties van waterbemonstering voor het aanvullende onderzoek naar aanwezigheid van grote modderkruiper.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaat voortplantings- en overwinteringsgebied van de grote modderkruiper verloren. Het gaat om in totaal 750 meter aan watergangen die gedempt/vergraven worden.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de grote modderkruiper. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de grote modderkruiper zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Uitvoering van de werkzaamheden buiten de kwetsbare perioden van de grote modderkruiper. Uit de kwetsbare perioden van de grote modderkruiper volgt dat de beste periode om werkzaamheden uit te voeren september-oktober is, maar dat afhankelijk van de luchttemperatuur en het wel of niet ijsvrij zijn van het wateroppervlak ook werkzaamheden uitgevoerd kunnen in de periode november t/m maart. De geschiktheid van deze periode voor werkzaamheden wordt door de ecologisch deskundige bepaald (voorschrift 5);
- Een week voor aanvang van het dempen/vergraven worden de watergangen geschoond met behulp van een (open) maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd door de ecologisch deskundige. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden in te handhaven delen van sloten in de omgeving uitgezet (voorschriften 6, 9);
- Voorafgaand aan het dempen/vergraven van de smalle watergangen worden de watergangen aan beide uiteinden afgedamd. In de afvoerszijde wordt een tijdelijke Pvc-buis met een doorsnede van 30 cm. geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en andere waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen. Tussentijds en op het eind wordt slib weggegraven en op het land uitgespreid. Dit slib wordt gecontroleerd door de ecologisch deskundige en in het slib aangetroffen grote modderkruipers (en ander waterleven) worden in de te handhaven delen van sloten in de omgeving uitgezet (voorschriften 7, 8);
- Voorafgaand aan het dempen/vergraven van de bredere watergangen worden tijdelijke viskeringen in de watergang aangebracht, zodat compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen

worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken. Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen (en ander waterleven) worden door de ecologisch deskundige overgezet naar watergangen in de omgeving waar geen werkzaamheden plaatsvinden (voorschriften 10, 11).

- Er wordt in totaal 505 meter vervangend leefgebied voor de grote modderkruiper gecreëerd in de vorm van permanent waterhoudende sloten met een flauw talud (zie hoofdstuk E – Plattegronden, Figuur 4). De lengte van het vervangende leefgebied voor de grote modderkruiper (505 meter) is minder dan de lengte van het te verwijderen leefgebied (750 meter). Echter zal het nieuw te realiseren leefgebied door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het extensieve beheer van de sloten van hogere kwaliteit zijn dan het te verwijderen leefgebied (voorschrift 13).
- Om ongewenste verbossing en rietgroei tegen te gaan worden de verbindingssloten en wateren buiten de voortplantingsperiode van grote modderkruiper (september-oktober) onderhouden. Op deze wijze worden voortplantende (en ook overwinterende) grote modderkruipers zo veel mogelijk ontzien. Het onderhoud aan de wateren is extensief. Zo worden de wateren enkel geschoond als die nodig is, en maximaal eens in de 10 jaar. Het schonen wordt daarbij gefaseerd uitgevoerd (dus niet beide wateren in hetzelfde jaar) zodat er altijd voldoende geschikt leefgebied aanwezig is voor de grote modderkruiper (voorschriften 14).

De landelijke staat van instandhouding van de grote modderkruiper is onbekend. Onder andere door het verdwijnen van verlandingshabitat als gevolg van menselijk ingrijpen in het watersysteem staat de grote modderkruiper wel als 'kwetsbaar' op de rode lijst¹⁵. Uit het NDFF blijkt dat de grote modderkruiper in de omgeving van het projectgebied regelmatig gevonden wordt. Daarnaast bevindt zich in de omgeving van het projectgebied veel geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper in de vorm van sloten en watergangen in natuurgebieden, uiterwaarden en agrarisch gebied. Dit maakt dat de lokale staat van instandhouding van de grote modderkruiper als 'gunstig' wordt ingeschat.

Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat voldoende maatregelen worden getroffen om de in het projectgebied aanwezige grote modderkruipers te ontzien en in de directe omgeving van het projectgebied voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden beschikbaar en bereikbaar zijn. Daarnaast wordt in de directe omgeving geschikt nieuw leefgebied voor de grote modderkruiper aangelegd en wordt het beheer van dit leefgebied aangepast aan de behoeftes van de grote modderkruiper.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het dempen/vergraven van watergangen leiden tot het vernielen of beschadigen van verblijfplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper. Dit is een overtreding van het verbodsartikel genoemd in artikel 3.10, eerste lid, sub b van de Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

U vraagt ook ontheffing aan voor het verbod op het opzettelijk doden en/of vangen van de grote modderkruiper, zoals genoemd in artikel 3.10, eerste lid, sub c van de Wnb. Voor overtreding van dit verbodsartikel verlenen wij geen ontheffing, aangezien wij van mening zijn dat met de voorgestelde werkwijze en mitigerende maatregelen overtreding van dit verbodsartikel voorkomen kan worden en er dus geen ontheffing nodig is. Daarnaast worden de dieren lokaal verplaatst en niet onttrokken aan de natuur, waardoor ontheffing voor het vangen van de grote modderkruiper niet nodig is.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project. Een andere locatie is niet aan de orde, aangezien de uitvoering van het woningbouwproject locatie gebonden is en de locatie door de gemeente is vastgelegd in het bestemmingsplan. Alternatieve inrichting is niet van toepassing omdat alternatieve

¹⁵ RAVON, 2015, *Grote modderkruiper*

inrichtingsmaatregelen niet het gewenste resultaat opleveren en geen meerwaarde hebben voor de grote modderkruiper. Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Bij de huidige werkwijze worden alle mogelijke voorzorgsmaatregelen genomen om schade aan de populatie van de grote modderkruiper tot een minimum te beperken. Een alternatieve planning is niet van toepassing omdat de huidige planning is aangepast aan de functies van het projectgebied voor de grote modderkruiper en omdat de werkzaamheden plaatsvinden in de ecologisch meest gunstige periode.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde

Het ontwerp bestemmingsplan voor Hasselt om de Weede fase 1B, waarin de verdere uitbreiding van de nieuwbouwwijk ten oosten van de kern van Hasselt wordt vastgesteld, heeft vanaf 16 maart 2022 ter inzage gelegen en is vastgesteld op 02 juni 2022. De ontwikkeling van de woonwijk Hasselt om de Weede kent een lange voorgeschiedenis en is opgedeeld in verschillende fases. Om in te kunnen spelen op de woningbehoefte voor de kern Hasselt is verdere uitbreiding van de nieuwbouwwijk noodzakelijk. Dit past ook in de gemeentelijk structuurvisie die in 2013 is vastgesteld waarin staat omschreven dat het plan Hasselt om de Weede moet bijdragen aan een meer evenwichtige bevolkingsontwikkeling.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijke belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁶ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁷. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹⁶ Art. 1.10, derde lid Wnb

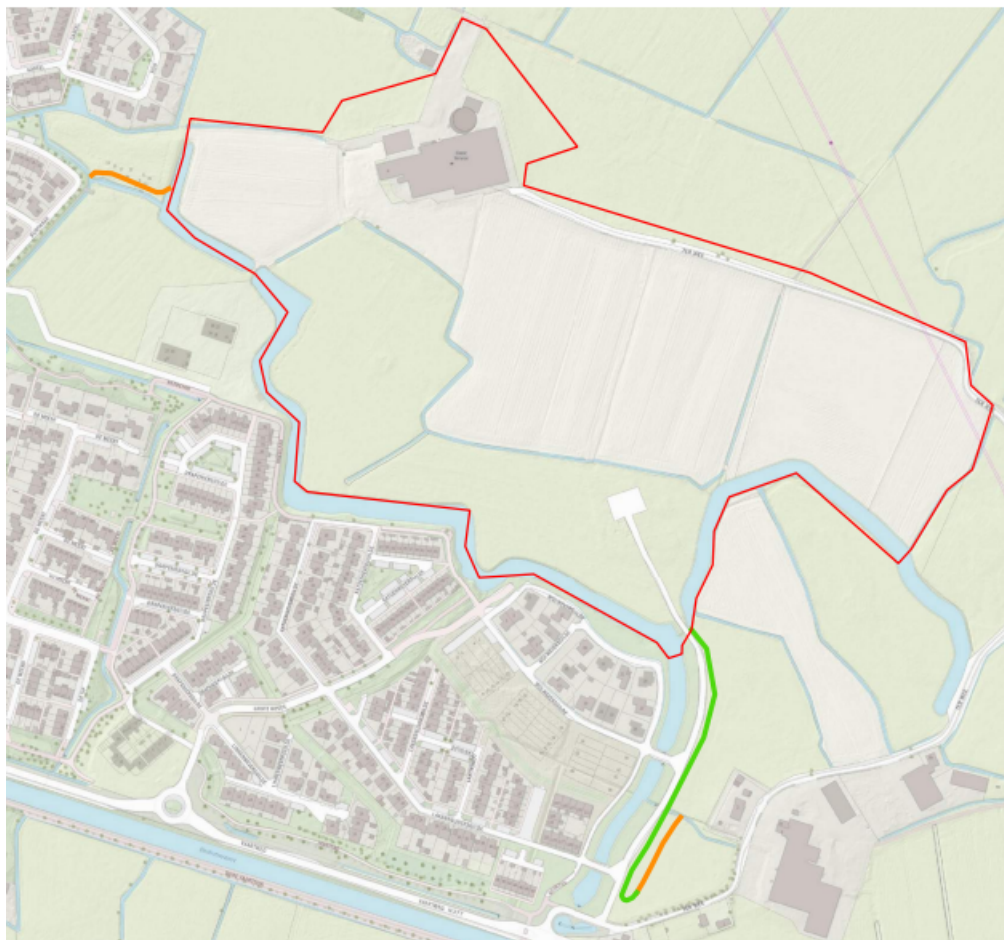
¹⁷ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepaling het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

E. Plattegronden



Figuur 4: Locaties van de nieuw te realiseren watergangen voor de grote modderkruiper. De rode lijn geeft de begrenzing van het projectgebied weer. De groene lijn is het reeds gerealiseerde leefgebied en de oranje lijnen geven de nog te realiseren leefgebieden voor de grote modderkruiper weer.